

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2018. július 25. ^{*i}

„Fellebbezés – Verseny – EUMSZ 102. cikk – Erőfölénnyel való visszaélés – A szélessávú internethez való helyhez kötött hozzáférés lengyelországi nagykereskedelmi piaci – A hálózathoz való hozzáférés biztosításának és nagykereskedelmi termékek szolgáltatásának megtagadása – 1/2003/EK rendelet – A 7. cikk (1) bekezdése – A 23. cikk (2) bekezdésének a) pontja – Már befejezett jogsértés megállapításához fűződő jogos érdek – A bírság kiszámítása – Az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló 2006. évi iránymutatás – Súly – Enyhítő körülmények – A jogsértő vállalkozás által végrehajtott befektetések – A jogszerűség vizsgálata – Korlátlan felülvizsgálat – Az indokolás megváltoztatása”

A C-123/16. P. sz. ügyben,

az **Orange Polska SA** (székhelye: Varsó [Lengyelország], képviselik: S. Hautbourg avocat, P. Paśnik és M. Modzelewska de Raad adwokaci, A. Howard barrister, valamint D. Beard QC)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2016. február 27-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselek: J. Szczodrowski, L. Malferrari és E. Gippini Fournier, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

a **Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji** (székhelye: Varsó, képviseli: P. Litwiński adwokat),

a **European Competitive Telecommunications Association AISBL (ECTA)**, korábban European Competitive Telecommunications Association (székhelye: Brüsszel [Belgium]), képviselik: G. I. Moir és J. MacKenzie solicitors)

beavatkozó felek az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: M. Ilešič tanácselnök, A. Rosas, C. Toader, A. Prechal és E. Jarašiūnas (előadó) bírák,

főtanácsnok: M. Wathelet,

hivatalvezető: L. Carrasco Marco tanácsos,

* Az eljárás nyelve: angol.

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2017. november 22-i tárgyalásra,
a főtanácsnok indítványának a 2018. február 21-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Fellebbezésében az Orange Polska SA (a továbbiakban: Orange) elsődlegesen azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül az Európai Unió Törvényszéke 2015. december 17-i Orange Polska kontra Bizottság ítéletét (T-486/11, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2015:1002), amelyben a Törvényszék elutasította a fellebbezőnek elsődlegesen az EUMSZ 102. cikk alkalmazására vonatkozó eljárásban 2011. június 22-én hozott határozat (COMP/39.525 – „Telekomunikacja Polska” ügy) (a továbbiakban: vitatott határozat) megsemmisítése iránti keresetét, valamint hogy a Bíróság semmisítse meg e határozatot.

Jogi háttér

Az 1/2003/EK rendelet

- 2 A[z EUMSZ 101. cikkben] és [az EUMSZ 102. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) (11) preambulumbekkezdése értelmében:

„A Szerződés rendelkezéseinek alkalmazása érdekében a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy a vállalkozások vagy vállalkozások társulásai részére címzett határozatokat hozzon abból a célból, hogy véget vessen [az EUMSZ 101. cikk és az EUMSZ 102. cikk] megsértésének. Feltéve[,] hogy ehhez jogos érdek fűződik, a Bizottság számára lehetővé kell tenni azt, hogy olyan határozatokat is hozzon, amelyek még akkor is megállapítják a már befejezett jogsértés elkövetését, ha a Bizottság nem szab ki bírságot. [...]”

- 3 E rendeletnek a „Jogkörök” című II. fejezetében szereplő 4. cikke akként rendelkezik, hogy „[az EUMSZ 101. cikk és az EUMSZ 102. cikk] alkalmazása érdekében a Bizottság az e rendeletben biztosított jogkörökkel rendelkezik”.
- 4 E rendeletnek a „Bizottsági határozatok[ra]” vonatkozó 3. fejezetében a „Jogsértés megállapítása és megszüntetése” című 7. cikk (1) bekezdése így rendelkezik:

„Ha panasz vagy saját kezdeményezése alapján eljáró Bizottság megállapítja [az EUMSZ 101. cikk vagy az EUMSZ 102. cikk] megsértését, határozatban felszólíthatja az érintett vállalkozásokat és vállalkozások társulásait, hogy fejezzék be a jogsértést. E célból [...] magatartásra vonatkozó vagy szerkezeti jogorvoslati intézkedéseket [helyesen: korrekciós intézkedéseket] tehet. [...] Ha a Bizottságnak jogos érdekében áll, azt is megállapíthatja, hogy a jogsértést a múltban követték el.”

- 5 Az említett rendeletnek az együttműködésre vonatkozó IV. fejezetében szereplő 16. cikk az (1) bekezdésében pontosítja többek között, hogy „[a]mennyiben a nemzeti bíróságok hoznak határozatot [az EUMSZ 101. cikk vagy az EUMSZ 102. cikk] hatálya alá tartozó olyan [...] magatartásokról, amelyek már bizottsági határozat tárgyát képezik, nem hozhatnak a Bizottság által elfogadott határozattal ellentétes határozatot”.

- 6 Az 1/2003 rendelet VI. fejezete a szankciókra vonatkozik. E fejezeten belül e rendelet „Bírságok” című 23. cikke így rendelkezik:

„[...]

(2) A Bizottság határozattal bírságot szabhat ki a vállalkozásokra vagy vállalkozások társulásaira, amennyiben azok akár szándékosan, akár gondatlanságból:

a) megsértik [az EUMSZ 101. cikket vagy az EUMSZ 102. cikket] [...]

[...]”

- 7 Az említett rendelet „Elévülési idők” című VII. fejezetében szerepel e rendelet 25. cikke, amely „[a] szankciók kiszabására vonatkozó elévülési idők[ről]” rendelkezik. E cikk (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A 23. és 24. cikk alapján a Bizottságra ruházott jogkörökre a következő elévülési idők vonatkoznak:

a) három év az információkérésre vagy a helyszíni vizsgálatok lebonyolítására vonatkozó rendelkezések megsértése esetén;

b) öt év minden más jogsértés esetén.

(2) Az elévülési idő a jogsértés elkövetésének napján kezdődik. Folyamatos vagy ismétlődő jogsértések esetén azonban az elévülési idő a jogsértés megszűnésének napján kezdődik.”

- 8 Az 1/2003 rendeletnek az általános rendelkezések között szereplő 31. cikke így rendelkezik:

„A Bíróság korlátlan jogkörrel rendelkezik az olyan határozatok felülvizsgálatára, amelyekben a Bizottság bírságot vagy kényszerítő bírságot határozott meg. A Bíróság törölheti, csökkentheti vagy növelheti a kiszabott bírság vagy kényszerítő bírság összegét.”

A 2014/104/EU irányelv

- 9 A tagállamok és az Európai Unió versenyjogi rendelkezéseinek megsértésén alapuló, nemzeti jog szerinti kártérítési keresetekre irányadó egyes szabályokról szóló, 2014. november 26-i 2014/104/EU európai parlamenti és tanácsi irányelve (HL 2014. L 349., 1. o.), 10. pont.

„(1) A tagállamok e cikkel összhangban meghatározzák a kártérítési keresetek indításával kapcsolatos elévülési időre vonatkozó szabályokat. [...]

[...]

(4) A tagállamok biztosítják, hogy az elévülési idő nyugodjon, illetve a nemzeti jogtól függően megszakadjon, ha valamely versenyhatóság intézkedést fogad el a kártérítési kereset alapjául szolgáló versenyjogi jogsértéssel kapcsolatos vizsgálat vagy eljárás tekintetében. A nyugvás legkorábban a jogsértést megállapító határozat jogerőre emelkedése vagy az eljárás egyéb módon történő befejezése után egy évvel érhet véget.”

- 10 Ezen irányelv 18. cikkének (3) bekezdése így rendelkezik:

„A versenyhatóság a bírságot kiszabó határozatának meghozatalakor enyhítő körülményként veheti figyelembe az önkéntes vitarendezés keretében kötött egyezség eredményeképpen a versenyhatósági határozat meghozatala előtt fizetett kártérítést.”

A bírságkiszabási iránymutatás

- 11 Az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló iránymutatás (HL 2006. C 210., 2. o.; a továbbiakban: bírságkiszabási iránymutatás) 13. pontja a bírság alapösszegének meghatározásáról szóló részében az alábbiakat tartalmazza:

„19. A bírság alapösszege az eladások értékéhez bizonyos meghatározott mértékben aránylik; az arányszámot a jogsértés súlyosságának függvényében állapítják meg, és a jogsértés éveinek számával szorozzák meg.

20. A súlyosságot minden egyes jogsértéstípusnál esetenként állapítják meg, valamennyi releváns körülmény figyelembevételével.

21. Általános szabály szerint az eladások értékének szóban forgó arányát akár 30%-ban is megállapíthatják.

22. Annak eldöntéséhez, hogy az eladások értékének adott esetben alkalmazandó aránya alacsonyabb vagy magasabb legyen ennél a mértéknél, a Bizottság olyan tényezőket fog figyelembe venni, mint például a jogsértés jellege, az érintett felek összesített piaci részesedése, a jogsértés földrajzi kiterjedése, valamint az, hogy a jogsértés megvalósult-e.

[...]”

- 12 Ezen iránymutatás 29. pontja, amely az enyhítő körülményekre vonatkozik, kimondja, hogy „[a] bírság alapösszege csökkenthető, ha a Bizottság enyhítő körülményeket állapít meg”, és egy példálózó felsorolást tartalmaz.

A jogvita előzményei és a vitatott határozat

- 13 A jogvitának a megtámadott ítélet 1–34. pontjában kifejtett előzményeit és a vitatott határozatot a következőképpen lehet összefoglalni.
- 14 Az Orange a Telekomunikacja Polska SA (a továbbiakban ez utóbbi is: Orange), vagyis azon távközlési vállalkozás jogutódja, amelyet 1991-ben, egy korábbi állami monopólium privatizációját követően hoztak létre Lengyelországban.
- 15 A Bizottság a 2008. szeptember 23-tól 26-ig végzett helyszíni vizsgálatot követően, 2010. február 26-án kifogásközlést fogadott el, amelyre az Orange 2010. június 2-án válaszolt.
- 16 A vitatott határozatban a Bizottság három érintett termékpiacot azonosított: a nagykereskedelmi széles sávú internet-hozzáférés piacát, amelyet „a BSA-hozzáférés [»*bit-stream access*« (szélessávú hozzáférés)] nagykereskedelmi piacának” is neveznek; a helyhez kötött hálózati infrastruktúrákhoz való fizikai hozzáférés nagykereskedelmi piacát, amelyet „az LLU-hozzáférés [»*local-loop unbundling*« (helyi hurok átengedése)] nagykereskedelmi piacának” is neveznek, valamint a kiskereskedelmi tömegpiacot, vagyis a távközlési szolgáltatók által a saját végfelhasználóik számára helyhez kötött módon kínált szokásos széles sávú termékek piacát. Az érintett földrajzi piacot a Bizottság akként határozta meg, hogy az Lengyelország teljes területét magában foglalja.
- 17 Másfelől a Bizottság megállapította, hogy egyrészt, a szóban forgó tényállás megvalósulása idején a nemzeti szabályozó hatóság (NSZH) által a nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatok és -szolgáltatások nyújtása terén jelentős piaci erővel rendelkezőként kijelölt gazdasági szereplő – a jelen esetben az Orange – köteles volt az „alternatív szolgáltatóknak” nevezett új belépők számára átlátható, tisztességes és megkülönböztetéstől mentes, továbbá az NSZH által kijelölt gazdasági szereplő által tett

és az NSZH előtt lefolytatott eljárás keretében elfogadott referenciaajánlatban meghatározottakkal legalább azonos mértékben kedvező feltételek mellett biztosítani a helyi hurokjának és a kapcsolódó eszközöknek az átengedését. A Bizottság azt is kifejtette, hogy a lengyel NSZH 2005-től több alkalommal beavatkozott annak érdekében, hogy orvosolja a szabályozási kötelezettségek tiszteletben tartásának az Orange általi elmulasztását, ennek keretében pedig bírságokat is kiszabott az Orange-zsal szemben.

- 18 A Bizottság másrészt megállapította, hogy az Orange 2009. október 22-én megállapodást írt alá az Urząd Komunikacji Elektronicznej (UKE) (elektronikus hírközlési hivatal), vagyis az ekkor hivatalban lévő lengyel NSZH elnökével, amelynek értelmében az Orange önként vállalta különösen a szabályozási kötelezettségeinek tiszteletben tartását, a vonatkozó referenciaajánlatoknak megfelelő feltételek mellett az alternatív szolgáltatókkal a hozzáférésre vonatkozó megállapodások megkötését, valamint azt, hogy befektet széles sávú hálózatának korszerűsítésébe (a továbbiakban: az UKE-vel kötött megállapodás).
- 19 A szóban forgó jogsértést illetően a Bizottság megállapította, hogy az Orange a jelen ítélet 16. pontjában megjelölt termékpiacokon erőfölényes helyzetben volt.
- 20 A Bizottság úgy ítélte meg, hogy az Orange e két nagykereskedelmi piacon visszaélt az erőfölényes helyzetével, annak érdekében, hogy védje a kiskereskedelmi piacon fennálló helyzetét, olyan stratégiát kidolgozva, amely arra irányult, hogy a hálózatához való hozzáférés folyamatának valamennyi szakaszában korlátozza a versenyt. E stratégia a következőkből állt: a széles sávú hozzáférésre és a helyi hurok átengedéséhez való hozzáférésre vonatkozó megállapodásokban észszerűtlen feltételek kínálata az alternatív szolgáltatóknak; az ugyanezen termékekhez való hozzáférésre vonatkozó megállapodásokkal kapcsolatos tárgyalási folyamat késleltetése; a hálózatához és az előfizetői vonalokhoz való hozzáférés korlátozása, valamint a hozzáféréssel kapcsolatos döntések meghozatala szempontjából elengedhetetlen információk szolgáltatásának az alternatív szolgáltatókkal szembeni megtagadása.
- 21 A vitatott határozat 1. cikkében a Bizottság megállapította, hogy az Orange, azáltal hogy az alternatív szolgáltatók számára megtagadta a nagykereskedelmi termékeihez való széles sávú hozzáférés biztosítását, az EUMSZ 102. cikk egységes és folyamatos megsértését követte el, amely 2005. augusztus 3-án, vagyis az Orange és az egyik alternatív szolgáltató között az Orange hálózatához való, a helyi hurok átengedéséhez való hozzáféréssel kapcsolatos referenciaajánlaton alapuló hozzáférésre vonatkozóan megindult első tárgyalások időpontjában kezdődött, és legalább 2009. október 22-ig, vagyis az UKE-vel kötött megállapodás aláírásának időpontjáig tartott.
- 22 A Bizottság akként szankcionálta az Orange-t, hogy a vitatott határozat 2. cikkében 127 554 194 euró összegű, a 2006. évi bírságkiszabási iránymutatás alapján kiszámított bírságot szabott ki vele szemben. E számítás során a Bizottság e bírság alapösszegét akként határozta meg, hogy az Orange által az érintett piacokon teljesített eladások átlagos értékének 10%-os arányát vette alapul, a jogsértés időtartamának kifejezésre juttatása érdekében pedig 4,16-os szorzótényezőt alkalmazott. Jóllehet a Bizottság úgy határozott, hogy ezt az összeget súlyosító vagy enyhítő körülmények alapján nem igazítja ki, ezen összegből mégis levonta azokat a bírságokat, amelyeket korábban az UKE szabott ki az Orange-zsal szemben a szabályozási kötelezettségeinek megsértéséért.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

- 23 A Törvényszék Hivatalához 2011. szeptember 2-án benyújtott keresetlevelével az Orange keresetet indított elsődlegesen a vitatott határozat megsemmisítése, másodlagosan pedig a vele szemben e határozatban kiszabott bírság törlése vagy csökkentése iránt.

- 24 2012. november 7-i végzésével a Törvényszék első tanácsának elnöke helyt adott a Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji (PIIT) (lengyel informatikai és távközlési kamara) azon kérelmének, hogy engedélyezzék számára az Orange kérelmeinek támogatása érdekében történő beavatkozást.
- 25 2013. szeptember 3-i végzésével a Törvényszék első tanácsának elnöke helyt adott a European Competitive Telecommunications Association (ECTA) – amely időközben nemzetközi nonprofit szervezetté vált – által annak érdekében előterjesztett kérelemnek, hogy engedélyezzék számára a Bizottság kérelmeinek támogatása érdekében történő beavatkozást.
- 26 Keresetének alátámasztása érdekében az Orange öt jogalapra hivatkozott. Az első jogalapot a vitatott határozat teljes egészében történő megsemmisítése iránti kérelmeinek alátámasztása érdekében terjesztette elő; a második és a harmadik jogalap a vitatott határozat 2. cikkének megsemmisítése iránti kérelmeinek alátámasztására irányult, a negyedik és az ötödik jogalap pedig az e 2. cikkben kiszabott bírság megváltoztatása iránti kérelmeit támasztotta alá. Mivel úgy ítélte meg, hogy ez utóbbi két jogalap téves jogalkalmazás szankcionálására irányul, és ha megalapozottnak bizonyulnak, akkor jellegüknél fogva a vitatott határozat részleges megsemmisítését eredményezhetik, a Törvényszék e jogalapokat átminősítette akként, hogy azok az uniós bíróság általi jogszerűségi vizsgálat körébe, nem pedig a korlátlan felülvizsgálati jogkörének kereteibe tartoznak. Miután a vitatott határozat jogszerűségének felülvizsgálata keretében mind az öt jogalapot mint megalapozatlant elutasította, és miután egyébként megállapította, hogy semmilyen további bizonyíték nem igazolja a bírság összegének megváltoztatását, a Törvényszék e keresetet teljes egészében elutasította.

A felek kérelmei és a Bíróság előtti eljárás

- 27 Az Orange azt kéri, hogy a Bíróság:
- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet,
  - teljes egészében semmisítse meg a vitatott határozatot, vagy
  - másodlagosan, teljes egészében semmisítse meg a vitatott határozat 2. cikkét, vagy
  - harmadlagosan, a Bíróság által megfelelőnek ítélt mértékben csökkentse a vitatott határozattal kiszabott bírságot, vagy
  - negyedlegesen, a bírsággal kapcsolatos döntést utalja vissza a Bizottsághoz, és
  - a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.
- 28 A Bizottság azt kéri a Bíróságtól, hogy utasítsa el a fellebbezést, és az Orange-t kötelezze a költségek viselésére.
- 29 A PIIT azt kéri, hogy a Bíróság:
- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;
  - semmisítse meg a vitatott határozat 2. cikkét, vagy
  - másodlagosan, a Bíróság által megfelelőnek ítélt mértékben csökkentse a vitatott határozattal kiszabott bírságot, vagy
  - harmadlagosan, a bírsággal kapcsolatos döntést utalja vissza a Bizottsághoz,

– a Bizottságot kötelezze a költségek, köztük a PIIT részéről felmerült költségek viselésére.

- 30 Az ECTA lényegében azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést, és az Orange-t kötelezze a Bizottság, valamint az ECTA részéről felmerült költségek viselésére.
- 31 A Bíróság elnökének 2017. március 2-i határozata értelmében a jelen ügyben az eljárást a Bíróság eljárási szabályzata 55. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján felfüggesztették a 2017. szeptember 6-i Intel kontra Bizottság ítélet (C-413/14 P, EU:C:2017:632) kihirdetéséig.

A fellebbezésről

- 32 Fellebbezésének alátámasztása érdekében az Orange három jogalapra hivatkozik.

Az első, a Bizottság azon kötelezettségével kapcsolatos téves jogalkalmazásra alapított jogalapról, hogy bizonyítsa a múltban elkövetett jogsértést megállapító határozat elfogadásához fűződő jogos érdek fennállását

A felek érvei

- 33 Az Orange megjegyzi, hogy a szóban forgó jogsértés több mint hat hónappal a kifogásközlés kézbesítését, illetve tizennyolc hónappal a vitatott határozat elfogadását megelőzően befejeződött. Így a múltban elkövetett jogsértésről van szó, a Bizottság tehát az 1/2003 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése alapján köteles lett volna igazolni, hogy e jogsértés megállapításához jogos érdeke fűződik, amit azonban elmulasztott megtenni.
- 34 E tekintetben a megtámadott ítélet 76. pontjában a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy e rendelkezés értelmében a Bizottság akkor köteles bizonyítani a jogsértést megállapító határozat elfogadásához fűződő jogos érdek fennállását, ha e jogsértés befejeződött, ezzel együtt pedig a Bizottság nem szab ki bírságot. Ezen ítélet 77. pontjában ugyanakkor a Törvényszék e kötelezettség terjedelmét egyedül arra az esetre korlátozta, amelyben a Bizottság bírságkiszabási jogköre elévült. A Törvényszék ezáltal tévesen értelmezte és alkalmazta e rendelkezést.
- 35 Mindenekelőtt, ez az értelmezés nem vezethető le az 1/2003 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének egyértelmű szövegéből. Mind az 1/2003 rendelet (11) preambulumbekzdése, mind pedig e rendelet előkészítő anyagai és a Bizottság közigazgatási gyakorlata megerősítik, hogy a Bizottság azon kötelezettsége, hogy bizonyítsa a múltban elkövetett valamely jogsértés megállapításához fűződő jogos érdek fennállását, a bírság kiszabásától függetlenül fennáll. Ezenkívül csak a 7. cikk (1) bekezdése ruház a Bizottságra az EUMSZ 101. cikk és az EUMSZ 102. cikk megsértésének megállapítására vonatkozó hatáskört.
- 36 Továbbá semmi nem igazolja, hogy az 1/2003 rendelet 7. cikkében foglalt rendelkezéseket alárendeljék a Bizottság bírság kiszabására vonatkozó hatáskörének. E rendelet 23. cikkének (2) bekezdése olyan jogsértésekre hivatkozik, amelyek már szükségképpen megállapítást nyertek, és e rendelkezés nincs hatással azokra a körülményekre, amelyek mellett e 7. cikk alapján valamely jogsértést meg lehet állapítani. Ezt az értelmezést megerősíti, hogy a Bizottság jogsértés megállapítására vonatkozó hatáskörére nem vonatkozik semmilyen elévülési idő, továbbá hogy e hatáskört az 1/2003 rendelet olyan része biztosítja a Bizottság számára, amely elkülönül a bírság kiszabására hatáskört biztosító résztől. Az ítélkezési gyakorlatból sem következik, hogy a bírságkiszabás lehetetlensége előfeltételét képezné a jogos érdek bizonyítására vonatkozó kötelezettségnek.

- 37 Az Orange végül kiemeli egyrészt, hogy az 1/2003 rendelet 16. cikke alapján a múltban elkövetett jogsértésnek a Bizottság általi megállapítása a kártérítési keresetek keretében megalapozza az érintett vállalkozás felelősségét. Másrészt, e megállapítás még bírság kiszabásának hiányában is hátrányos lehet e vállalkozásra amiatt, hogy ennek következtében nyugszik a kártérítési keresetekre irányadó, a 2014/104 irányelv 10. cikkének (4) cikkében meghatározott elévülési idő. E körülmények igazolják, hogy a Bizottság minden olyan határozatban, amely a múltban elkövetett olyan jogsértést állapít meg, amellyel a vállalkozás önként felhagyott, köteles legyen kifejtetni az ilyen jogsértés elleni eljáráshoz fűződő jogos érdekét alátámasztó indokokat.
- 38 Másfelől az első fellebbezési jogalap, amennyiben az a megtámadott ítéletnek igenis a 74–80. pontját, és nem csupán a 77. pontját érinti, nem hatástalan, mint azt a Bizottság tévesen állítja.
- 39 A Bizottság arra hivatkozik, hogy e jogalap nem megalapozott. Mindenesetre e jogalap hatástalan, mivel a megtámadott ítéletnek csak a 77. pontját érinti, miközben az ezen ítélet 76. pontjában kifejtett indoklás elegendő ahhoz, hogy megalapozza az ítélet 78. és 79. pontjában megfogalmazott következtetéseket. Az Orange által a válaszban előadott azon érv, amely szerint ezen első jogalap a megtámadott ítéletnek valójában a 74–80. pontját, vagy legalábbis a 74–76. és 80. pontját érinti, az eljárási szabályzat 169. cikkének (2) bekezdése alapján elfogadhatatlan, mivel e pontokat a fellebbezés nem jelölte meg.
- 40 Az ECTA azt állítja, hogy az említett jogalap nem megalapozott, mivel a Bizottság bírságkiszabási jogköre – akár befejeződött a jogsértés, akár nem – az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdéséből ered. E rendelkezés a szándékosság vagy a gondatlanság bizonyításán kívül e jogkört nem rendeli alá semmilyen feltételnek. Következésképpen az Orange tévesen hivatkozott e rendelet 7. cikkének (1) bekezdésére.

A Bíróság álláspontja

- 41 Előjáróban, mivel a Bizottság azon az alapon vitatja az első fellebbezési jogalap hatásosságát, hogy az a megtámadott ítéletnek csak a 77. pontja ellen irányul, meg kell állapítani, hogy a fellebbezési beadvány a megtámadott ítéletnek csak a 76. és 77. pontját említi kifejezetten, és kétségtől úgy tűnik, hogy kifejezetten csak e 77. pontot kifogásolja.
- 42 Ugyanakkor az Orange által e beadványban kifejtett érvelésből világosan kitűnik, hogy e vállalkozás az 1/2003 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének a Törvényszék általi azon értelmezését vitatja, amely szerint e rendelkezés nem követte meg a Bizottságtól, hogy a vitatott határozatban bizonyítsa a szóban forgó jogsértés megállapításához fűződő jogos érdek fennállását, még annak ellenére sem, hogy e jogsértés e határozat elfogadásakor már befejeződött, mivel a Bizottság bírságkiszabási jogköre nem évült el. Márpedig nyilvánvaló, hogy ez az értelmezés e 76. és 77. pontnak csak az együttes olvasatából következik, vagyis a fellebbezési beadvány egyértelműen e két pontra irányul.
- 43 Ráadásul az említett pontok képezik a Törvényszék által a megtámadott ítélet 78–80. pontjában levont következtetéseket alátámasztó leglényegesebb indokokat, mivel ezen ítélet 74. és 75. pontja – vagyis az ítélet egyedüli olyan egyéb pontjai, amelyek a Törvényszéknek az elé terjesztett első jogalapra vonatkozó okfejtését vezetik le – arra szorítkozik, hogy emlékeztessen az előbbi esetében az 1/2003 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének szövegére, az utóbbi esetében pedig [az EK 81. cikkben] és [az EK 82. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról, valamint az 1017/68/EGK, a 2988/74/EGK, a 4056/86/EGK és a 3975/87/EGK rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletre („[az EK 81. cikk] és [az EK 82. cikk] végrehajtásáról szóló rendelet”) irányuló javaslat (COM(2000) 582 végleges) (HL 2000. C 365. E., 284. o., a továbbiakban: az 1/2003 rendelet elfogadásához vezető javaslat) indoklásából származó kivonat szövegére. Az első fellebbezési jogalap szempontjából tehát nem volt értelme kifejezetten kitérni e 74. és 75. pontra, mivel az azokban foglalt idézetek pontossága nem vitatott.

- 44 E feltételek mellett a megtámadott ítélet 76. és 77. pontjának vitatása szükségképpen érinti az ítélet 78–80. pontjában megfogalmazott következtetéseket is. Következésképpen nem lehet hatástalanként eleve elutasítani azzal az indokkal, hogy az ezen ítéletnek csak a 77. pontja ellen irányul.
- 45 Mivel a Bizottság másfelől az Orange által a válaszbeadványában előadott érvelés elfogadhatóságát is vitatja, amennyiben az Orange késedelmesen állítja, hogy az első fellebbezési jogalap egészében érinti a Törvényszék azon érvelését, amely az elé terjesztett első jogalap elutasítását eredményezte, rá kell mutatni, hogy – mint az a jelen ítélet 42–44. pontjában is megállapítást nyert – a fellebbezési beadvány az elvárt pontossággal megjelöli a megtámadott ítélet indokolásának ezen első jogalap keretében vitatott pontjait. Ezen elfogadhatatlansági kifogásnak tehát nincs ténybeli alapja, ennek következtében pedig azt el kell utasítani.
- 46 Az ügy érdemét illetően emlékeztetni kell arra, hogy az 1/2003 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének első mondata akként rendelkezik, hogy ha panasz vagy saját kezdeményezése alapján eljáró Bizottság megállapítja az EUMSZ 101. cikk vagy az EUMSZ 102. cikkben foglalt rendelkezések megsértésének fennállását, határozatban felszólíthatja az érintett vállalkozásokat és vállalkozások társulásait, hogy fejezzék be a megállapított jogsértést. Ugyanezen rendelkezés az utolsó mondatában ezenkívül kimondja, hogy ha a Bizottságnak jogos érdekében áll, azt is megállapíthatja, hogy a jogsértést a múltban követték el.
- 47 Mint az kitűnik az 1/2003 rendelet elfogadásához vezető javaslat indokolásából, amelynek a releváns szövegrészét a Törvényszék idézte a megtámadott ítélet 75. pontjában, e 7. cikk (1) bekezdésének utolsó mondata, amely megfelel az e javaslat szerinti szövegnek, az 1983. március 2-i GVL kontra Bizottság ítéletből (7/82, EU:C:1983:52) eredő tanulságokat juttatja kifejezésre.
- 48 Ezen ítéletben a Bíróság [az EK 81. cikk] és [az EK 82. cikk] végrehajtásáról szóló, 1962. február 6-i 17. (első) tanácsi rendeletben (HL 1962. 13., 204. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 3. o.) foglalt rendelkezések, különösen e rendelet 3. cikkének tartalmáról határozott, amely az (1) bekezdésében – amelynek szövegét lényegében átvette az 1/2003 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének első mondata – kizárólag akként rendelkezett, hogy „[a]mennyiben a Bizottság kérelemre vagy saját hatáskörében eljárva, [az EK 81. cikk] vagy [az EK 82. cikk] megsértését észleli, határozatban kötelezheti az érintett vállalkozást vagy vállalkozások társulását a jogsértés megszüntetésére”. Mint az kitűnik az említett ítélet 18. pontjából, az ezen ítélet alapjául szolgáló ügy – amelyben a Bizottság nem szabott ki bírságot – felperese többek között azt állította, hogy e 3. cikk nem biztosított hatáskört a Bizottság számára olyan határozat elfogadására, amely kizárólag a múltban elkövetett valamely jogsértés megállapítására irányul.
- 49 E tekintetben a Bíróság megállapította, hogy a 17. rendelet rendelkezéseit az EGK-Szerződésben meghatározott versenyszabályok keretében kell értelmezni, továbbá hogy e rendeletnek az a célja, hogy biztosítsa e szabályoknak a vállalkozások általi tiszteletben tartását, ennek érdekében pedig feljogosítsa a Bizottságot arra, hogy kötelezze a vállalkozásokat a megállapított jogsértés megszüntetésére, valamint jogsértés esetén bírságok és kényszerítő bírságok kiszabására. A Bíróság úgy ítélte meg, hogy a határozatok ennek érdekében történő meghozatalára vonatkozó hatáskör szükségképpen magában foglalja azon jogsértés megállapításának hatáskörét, amelyről szó van (lásd ebben az értelemben: 1983. március 2-i GVL kontra Bizottság ítélet, 7/82, EU:C:1983:52, 18., 22. és 23. pont).
- 50 A Bíróság tehát úgy ítélte meg, hogy az előtte folyamatban lévő ügyben valójában nem az volt a releváns kérdés, hogy a Bizottság hatáskörrel rendelkezett-e arra, hogy a versenyszabályok megsértését határozatban megállapítsa, hanem az, hogy a Bizottságnak ebben az ügyben annak ellenére, hogy semmilyen bírság kiszabására nem került sor, jogos érdeke fűződött-e egy olyan jogsértést megállapító határozat elfogadásához, amellyel az érintett vállalkozás már felhagyott (1983. március 2-i GVL kontra Bizottság ítélet, 7/82, EU:C:1983:52, 24. pont). A Bíróság megállapította, hogy az említett ügyben a Bizottság a szóban forgó határozatban kellőképpen alátámasztotta ezt az érdeket (lásd ebben az értelemben: 1983. március 2-i GVL kontra Bizottság ítélet, 7/82, EU:C:1983:52, 25–28. pont).

- 51 E körülményekre tekintettel a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 76. pontjában egyrészt az 1/2003 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének szövegéből, másrészt pedig az 1/2003 rendelet elfogadásához vezető javaslatához fűzött indokolásból azt a következtetést vonta le, hogy „a Bizottság feladata a valamely jogsértés megállapításához fűződő jogos érdek fennállásának bizonyítása, amennyiben ezzel egyidejűleg a jogsértés megszűnt, és a Bizottság nem szab ki bírságot”.
- 52 Ezt követően, a megtámadott ítélet 77. pontjában a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a 76. pontban általa levont következtetés „megfelel a Törvényszék [...] ítélkezési gyakorlatának [...], amely lényegében elismeri, hogy kapcsolat áll fenn egyrészt a Bizottságot terhelő, a valamely jogsértés megállapításához fűződő jogos érdek bizonyítására vonatkozó kötelezettség, másrészt pedig a bírságok kiszabására irányuló jogának elévülése között”, emlékeztetve e tekintetben arra, hogy a Törvényszék „megállapította, hogy a Bizottság bírság kiszabására vonatkozó jogának elévülése nem érintheti a jogsértés megállapítására vonatkozó implicit jogkörét”, viszont „[m]indenestre ezen, a jogsértést megállapító határozatnak az elévülési idő lejártát követő meghozatalára vonatkozó implicit jogkör gyakorlásának az a feltétele, hogy a Bizottság bizonyítsa az e megállapításhoz fűződő jogos érdek fennállását”, utalva e tekintetben két korábbi ítéletére.
- 53 A Törvényszék a megtámadott ítélet 78. pontjában egyrészt azt vezette le a fentiekből, hogy „téves az 1/2003 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének [az Orange] által képviselt azon értelmezése, amely szerint a Bizottságnak annak ellenére bizonyítania kell a múltban elkövetett valamely jogsértés megállapításához fűződő jogos érdek fennállását, hogy ezt a jogsértést bírsággal szankcionálja”, következésképpen pedig elutasította az elé terjesztett azon első érvet, amely azon alapult, hogy a Bizottság megsértette a jogos érdek fennállását illetően rá háruló indokolási kötelezettséget.
- 54 Másrészt, a megtámadott ítélet 79. pontjában a Törvényszék a fentiekből azt vezette le, hogy „amennyiben a jelen ügyben nem vitatott, hogy a Bizottság bírságok kiszabására vonatkozó joga nem évült el, továbbá hogy a Bizottság úgy határozott, hogy bírságot szab ki [az Orange-zsal szemben], [az Orange] tévesen rója fel a Bizottságnak, hogy tévesen alkalmazta a jogot, amikor a [vitatott] határozatban nem bizonyította a múltban elkövetett jogsértés megállapításához fűződő jogos érdek fennállását”. Következésképpen a Törvényszék elutasította az előtte felhozott első jogalap keretében elé terjesztett második érvet is, továbbá ezen ítélet 80. pontjában teljes egészében elutasította ezt az első jogalapot, valamint az Orange által a vitatott határozat teljes megsemmisítése iránt előterjesztett kereseti kérelmet.
- 55 Fellebbezésének első jogalapja keretében az Orange lényegében azt állítja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 76. pontjában tett megállapítás hatályát ezen ítélet 77. pontjában akként korlátozta, méghozzá tévesen, hogy e 77. pontból következően a Bizottság csak akkor köteles bizonyítani a jogsértés megállapításához fűződő jogos érdek fennállását, ha az e 76. pontban meghatározott két feltétel együttesen teljesül, miközben ilyen értelmezés nem vezethető le az 1/2003 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének szövegéből. Ezenkívül a Törvényszék által a megtámadott ítélet 77. pontjában kifejtett megfontolások nem elegendőek azon jogalap elutasításának megalapozásához, amelynek keretében e vállalkozás azt állította, hogy az 1/2003 rendelet 7. cikkének (1) bekezdéséből az következik, hogy amikor a Bizottság a múltban elkövetett jogsértés fennállását megállapító határozatot fogad el, bizonyítania kell az ehhez fűződő jogos érdek fennállását, függetlenül attól, hogy a Bizottság a határozatában bírságot szab ki vagy sem.
- 56 A megtámadott ítélet e bírálatát el kell utasítani. Az ezen ítélet 77. pontjában kifejtett megfontolásokkal ugyanis a Törvényszék nem az ítélet 76. pontjában általa levont következtetés hatályát korlátozta, mivel önmagában e 76. pontból már világosan kitűnik, hogy az 1/2003 rendelet 7. cikke (1) bekezdése utolsó mondatának alkalmazhatósága feltételezi, hogy az említett 76. pontban meghatározott két együttes feltétel teljesül, hanem kizárólag azt magyarázta és tisztázta, hogy e következtetés egyébként összhangban van a Bizottság azon kötelezettségére vonatkozó saját ítélkezési gyakorlatával, hogy bizonyítsa a jogsértés megállapításához fűződő jogos érdek fennállását, amikor a bírság kiszabására vonatkozó elévülési idő már eltelt.

- 57 Ezenkívül e megfontolások, amennyiben azok a Bizottságnak a jogsértés megállapítására vonatkozó azon bennefoglalt hatáskörére vonatkoznak, amely a bíróságok kiszabására vonatkozó kifejezett hatásköréből ered, elegendőek voltak a Törvényszék elé terjesztett jogalap elutasításához. Az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében ugyanis a Bizottság határozattal bíróságot szabhat ki a vállalkozásokra vagy vállalkozások társulásaira, amennyiben azok akár szándékosan, akár gondatlanságból megsértik az EUMSZ 101. cikkben vagy az EUMSZ 102. cikkben foglalt rendelkezéseket. Márpedig, mint azt a jelen ítélet 49. pontja is felidézte, a Bíróság már megállapította, hogy a Bizottság azon hatásköre, hogy jogsértés esetén bíróságokat szabjon ki, ennek érdekében pedig határozatokat hozzon, szükségképpen magában foglalja azon jogsértés megállapításának hatáskörét, amelyről szó van (lásd ebben az értelemben: 1983. március 2-i GVL kontra Bizottság ítélet, 7/82, EU:C:1983:52, 23. pont). A Bíróság azt is megállapította, hogy a Bizottságot a 17. rendelet 15. cikke – amelynek lényegében megfelel az 1/2003 rendelet 23. cikke – alapján megillető szankciókiszabási hatáskört semmilyen módon nem érinti az, hogy a jogsértést képező magatartás befejeződött (1970. július 15-i ACF Chemiefarma kontra Bizottság ítélet, 41/69, EU:C:1970:71, 175. pont).
- 58 Az eddigiekből következik, hogy a Bizottság bíróságkiszabási hatáskörének gyakorlása biztosítja számára a jogsértés megállapítására vonatkozó bennefoglalt hatáskört, anélkül hogy a Bizottság köteles lenne az e megállapításhoz fűződő jogos érdeket igazolni, ideértve azt az esetet is, ha a múltban elkövetett jogsértésről van szó.
- 59 Megállapítható az is, hogy az 1/2003 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének első mondata szerint, ha a Bizottság megállapítja az EUMSZ 101. cikkben vagy az EUMSZ 102. cikkben foglalt rendelkezések megsértését, határozatban felszólíthatja az érintett vállalkozásokat és vállalkozások társulásait, hogy fejezzék be a megállapított jogsértést. Az tehát, ha a Bizottság e rendelkezés alapján a jogsértés befejezésének elrendelésére vonatkozó azon hatáskörét gyakorolja, amelyet egyébként a Bizottság a vitatott határozat 3. cikkében is gyakorolt annyiban, amennyiben e befejezés még nem történt meg, és amelyet az Orange nem vitat, szükségképpen magában foglalja e jogsértés megállapításának hatáskörét, következésképpen pedig azt sem követeli meg a Bizottsággal szemben, hogy bizonyítsa az ehhez fűződő jogos érdekének fennállását (lásd ebben az értelemben: 1983. március 2-i GVL kontra Bizottság ítélet, 7/82, EU:C:1983:52, 22–24. pont).
- 60 Így, mivel a jelen ügyben a Bizottság az Orange-zsal szemben bíróságot szabott ki az EUMSZ 102. cikk megsértése miatt, továbbá mivel nem vitatott, hogy e jogkör nem évült el, és mivel a Bizottság a vitatott határozat 3. cikkében elrendelte a jogsértés befejezését, hacsak azt már be nem fejezték, a Bizottság – mint azt a Törvényszék is lényegében kimondta a megtámadott ítélet 79. és 80. pontjában – mind az 1/2003 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése alapján, mind pedig e rendelet 23. cikkének (2) bekezdése alapján, amely két rendelkezésre a vitatott határozat hivatkozik, megalapozottan állapította meg a szóban forgó jogsértést, anélkül hogy a vitatott határozatban konkrétan igazolnia kellett volna az e jogsértés megállapításához fűződő jogos érdek fennállását.
- 61 Következésképpen az Orange által előadott, a jelen ítélet 34–36. pontjában ismertetett érvelésnek nem lehet helyt adni.
- 62 Végül, amennyiben az Orange a jelen ítélet 37. pontjában kifejtett érvelésével azt állítja, hogy figyelembe véve az EUMSZ 101. cikk vagy az EUMSZ 102. cikk megsértését megállapító bizottsági határozathoz kapcsolódó következményeket, ezen intézménytől minden körülmények között meg kellene követelni, hogy az ilyen határozatban igazolja az e megállapításhoz fűződő jogos érdek fennállását, meg kell állapítani, hogy az ilyen általános kijelentések nem lehetnek elegendőek ahhoz, hogy bizonyítsák a Törvényszék által a megtámadott ítélet 76–80. pontjában végzett mérlegelések téves mivoltát.
- 63 Az eddigi megfontolások összességére tekintettel az első fellebbezési jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

A második, a jogsértés hatásának a Bizottság által a bírság kiszámítása szempontjából történő értékelése során elkövetett téves jogalkalmazásra és mérlegelési hibára alapított jogalapról

A felek érvei

- 64 Az Orange azt állítja, hogy a Törvényszék elferdítette a vitatott határozatot, amikor úgy ítélte meg, hogy a jogsértés súlyának a bírság alapösszegének kiszámítása szempontjából történő mérlegelése során a Bizottság nem vette figyelembe a jogsértésnek sem a tényleges, sem a valószínű hatásait, következésképpen pedig megtagadta az Orange azon érvelésének vizsgálatát, amely szerint a Bizottság nem szolgáltat konkrét, hiteles és kielégítő valószínűsítő körülményekkel e tényleges és/vagy valószínű hatásokról.
- 65 Így a Törvényszék első tévedése ezen elferdítésben nyilvánul meg. Egyrészt ugyanis a vitatott határozat (902) preambulumbekzdésének utolsó mondatából igenis az következik, hogy a Bizottság a bírság kiszámítása érdekében a jogsértés tényleges hatásaira támaszkodott, amit a Törvényszék előtt is megerősített, elismerve azt, hogy e preambulumbekzdés megfogalmazása – amennyiben az a jogsértés tényleges hatásaira vonatkozik – „tárgyi tévedésnek” minősül. Ugyanakkor a megtámadott ítélet 169. pontjában a Törvényszék azt állapította meg, hogy az említett preambulumbekzdést kizárólag akként lehet értelmezni, hogy az általánosságban és elvontan a jogsértés jellegére utal, figyelmen kívül hagyva az e preambulumbekzdésben használt kifejezések világos jelentését, amely preambulumbekzdés kifejezetten a versenyt érintő azon hatásokra vonatkozik, amelyek az Orange konkrét piaci magatartása folytán következtek be, amit megerősít a múlt időben ragozott ige használata. Másfelől a megtámadott ítélet 182. pontjában a Törvényszék – többek között az említett (902) preambulumbekzdésre utalva – olyan eseményekre hivatkozik, amelyek ténylegesen bekövetkeztek.
- 66 Másrészt, és mindenesetre, a Törvényszék elferdítette a vitatott határozatot, amikor úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem vette figyelembe a jogsértés valószínű hatásait. A vitatott határozat (902) preambulumbekzdésében ugyanis a Bizottság legalábbis a bírság kiszámítása szempontjából figyelembe vette e hatásokat, amit egyébként a Törvényszékhez benyújtott beadványaiban is elismert. A Törvényszék mégis tévesen úgy ítélte meg, hogy a jogsértés jellegének figyelembevétele nem jelenti azt, hogy e jogsértés valószínű hatásait is figyelembe veszik. Márpedig a szóban forgó magatartás valószínű hatásai – csakúgy, mint a tényleges hatások – alapvető mutatóit képezik a jogsértés jellegének, következésképpen pedig a súlyának, amelyet nem lehet elvontan mérlegelni. Következésképpen a Törvényszék köteles lett volna megvizsgálni, hogy indokolt volt-e e valószínű hatások megállapítása.
- 67 Mivel a Törvényszék nem megfelelően vizsgálta meg a vitatott határozatot, torzult a bírság arányosságára vonatkozó elemzése. Valamely bírság ugyanis nem tekinthető arányosnak, amennyiben az összegét meghatározó, a szóban forgó határozatban ismertetett körülményeket nem vizsgálják meg megfelelően.
- 68 A Törvényszék második tévedése téves jogalkalmazásban, valamint a hatékony bírói jogvédelemhez való jog általt történő megsértésében nyilvánul meg, hogy elmulasztotta annak mérlegelését, hogy a Bizottság megfelelően bizonyította-e a jogsértésnek a bírság kiszámítása szempontjából figyelembe vett hatásait. Az Orange szerint egyrészt, mivel a Bizottság – ellentétben azzal, amit a Törvényszék a vitatott határozatot elferdítve megállapított – a bírság kiszámítása érdekében a jogsértés tényleges hatásaiból indult ki, a Törvényszéknek meg kellett volna vizsgálnia, hogy a vitatott határozat konkrét, hiteles és elegendő valószínűsítő körülményt tartalmazott-e e hatásokra vonatkozóan, ahelyett hogy a megtámadott ítélet 171–173. pontjában lényegében hatástalanként elutasítja azt az érvelést, amelyet e vállalkozás e tekintetben előterjesztett.

- 69 Másrészt és mindenestre, a Törvényszék tévesen tartózkodott attól, hogy a jogsértésnek a bírság kiszámítása szempontjából figyelembe vett valószínű hatásainak bizonyítását illetően gyakorolja a bírói felülvizsgálati jogkörét. Az Orange e tekintetben olyan adatokkal szolgált a Törvényszék előtt, amelyek bizonyítják, hogy az Orange magatartása és a piacokra állítólagosan gyakorolt valószínű hatások közötti okozati összefüggés fennállását illetően a Bizottság által alkalmazott megközelítés téves. Így a Törvényszék nem vette figyelembe e körülményeket, amelyek a következőkre vonatkoznak: a széles sávú szolgáltatások lengyelországi piacra lépése; a Bizottság részéről téves feltételezések és téves módszertan alkalmazása; a mobiltelefonok hatása a széles sávú szolgáltatások lengyelországi piacra lépésére; egy referenciaajánlatnak a lengyel NSZH általi késedelmes benyújtása és a széles sávú szolgáltatások fejlődési üteme.
- 70 Az Orange ezenkívül előadja, hogy a 2017. szeptember 6-i Intel kontra Bizottság ítéletből (C-413/14 P, EU:C:2017:632) kitűnik, hogy ha a Bizottság az erőfölénnyel való visszaélés fennállását megállapító határozatban elemzést folytat le a szóban forgó magatartás kizorítási képességét vagy a verseny és a fogyasztók megkárosításával kapcsolatos képességét illetően, a Törvényszék köteles megvizsgálni a felperes által előterjesztett összes olyan érvet és bizonyítékot, amelyek arra irányulnak, hogy kétségbe vonják ezen elemzés megalapozottságát. Ezt az iránymutatást, amely adott magatartás versenykorlátozó képességének mérlegelésére vonatkozik, analógia útján alkalmazni kellene a jogsértésnek a bírság kiszámítása szempontjából figyelembe vett jellegével és súlyával kapcsolatos mérlegelésre is, mivel a jogsértés jellege és súlya nagy részben a vizsgált magatartás kizorítási képességétől függ.
- 71 A Bizottság azt állítja, hogy a második fellebbezési jogalapot teljes egészében el kell utasítani. E jogalap elfogadhatatlan, mivel az Orange a tényállásnak a Bíróság általi újabb értékelését kívánja elérni, továbbá nem felel meg az elferdítésre vonatkozóan az ítélkezési gyakorlatban meghatározott kritériumoknak sem, mindenestre pedig megalapozatlan, valamint hatástalan. A 2017. szeptember 6-i Intel kontra Bizottság ítélet (C-413/14 P, EU:C:2017:632) a jelen ügy szempontjából nem releváns.
- 72 A PIIT az Orange-hoz hasonlóan azt állítja, hogy a vitatott határozatból kitűnik, hogy a Bizottság az Orange magatartásának tényleges hatásaiból indult ki, továbbá hogy ez az intézmény a magatartásnak legalábbis a valószínű hatásait illetően ténylegesen elemzést folytatott le. Ezenkívül a hatásokkal kapcsolatos, a vitatott határozatban kifejtett azon megfontolások, amelyek közelebbről a jelentős piaclezárási hatások és a széles sávú szolgáltatásokat igénybe vevő lengyel fogyasztókat ért jelentős kár fennállásának kérdésére, továbbá a széles sávú szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások által gyakorolt versenynyomásra, valamint a lengyel széles sávú piac elemzésére vonatkoznak, tévesek vagy ellentmondásosak, mint az kitűnik a Törvényszék elé terjesztett bizonyítékokból is. E hibák torzították a Bizottság által a jogsértés súlyát illetően lefolytatott elemzést.
- 73 Az ECTA a Bizottsághoz hasonlóan azt állítja, hogy a Törvényszék nem ferdítette el a vitatott határozatot, amikor arra a következtetésre jutott, hogy az Orange-zsal szemben kiszabott bírság alapösszegének meghatározása szempontjából nem vették figyelembe a jogsértés tényleges vagy valószínű hatásait. Következésképpen nincs értelme megvizsgálni azt a kérdést, hogy a Törvényszék tévesen mulasztotta-e el annak értékelését, hogy a vitatott határozat konkrét, hiteles és elegendő valószínűsítő körülményt tartalmazott-e az ilyen hatásokra vonatkozóan. A 2017. szeptember 6-i Intel kontra Bizottság ítélet (C-413/14 P, EU:C:2017:632) nem tartalmaz olyan elemet, amely a második fellebbezési jogalap elemzése szempontjából releváns lenne.

A Bíróság álláspontja

- 74 Meg kell állapítani, hogy e második jogalap első részében az Orange azt az előfeltevést kívánja megalapozni, amelyen e jogalap második része nyugszik, vagyis amely szerint a Törvényszék a vitatott határozat (902) preambulumbekzdése utolsó mondatának a megtámadott ítélet 169. pontjában

történő elferdítése alapján állapíthatta meg, hogy a Bizottság a szóban forgó jogsértés súlyának a bírság kiszámítása érdekében történő mérlegelése során nem vette figyelembe a jogsértésnek sem a tényleges, sem pedig a valószínű hatásait.

- 75 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az elferdítésnek nyilvánvalóan ki kell tűnnie az ügy irataiból, anélkül hogy szükséges lenne a tényállás és a bizonyítékok újbóli értékelése (2006. április 6-i General Motors kontra Bizottság ítélet, C-551/03 P, EU:C:2006:229, 54. pont; 2012. április 19-i Tomra Systems és társai kontra Bizottság ítélet, C-549/10 P, EU:C:2012:221, 27. pont).
- 76 A jelen ügyben a Törvényszék a megtámadott ítélet 169. pontjában megállapította, hogy „[a] Bizottság által a [vitatott] határozat (899)–(906) preambulumbekkezdésében nyújtott indokolás semmi kétséget nem hagy afelől, hogy a Bizottság mely tényezőkre alapította a jogsértés súlyával kapcsolatban elvégzett értékelését, amely tényezők a következők: a jogsértés jellege, földrajzi kiterjedése, [az Orange] piaci részesedése, valamint a jogsértés [Orange] általi megvalósítása”, továbbá hogy „[az Orange] és a PIIT állításával ellentétben a Bizottság nem állította a [vitatott] határozat (902) preambulumbekkezdésében és a jogsértés súlyával kapcsolatos teljes indokolással összefüggésben értelmezett e preambulumbekkezdésből másként sem vonható le az a következtetés, hogy a Bizottság az eladások értéke – bírság alapösszegének szempontjából releváns – arányának meghatározása során a jogsértés által a piacra és a fogyasztókra gyakorolt tényleges hatásokat vette figyelembe”, valamint hogy „[m]ég közelebből: [az Orange] által hivatkozott mondatot kizárólag akként lehet értelmezni, hogy az általánosságban és elvontan a jogsértés jellegére, valamint arra utal, hogy a jogsértés – amennyiben szándékos volt és az volt a célja, hogy kizárja a versenyt a kiskereskedelmi piacról, illetve hogy késleltesse e piac fejlődését – képes volt arra, hogy kedvezőtlenül hasson a versenyre és a fogyasztókra”.
- 77 E tekintetben a Törvényszék a megtámadott ítélet 170. pontjában ezenkívül megállapította, hogy a (902) preambulumbekkezdés első és második mondatától eltérően e preambulumbekkezdés utolsó mondata „nem tartalmaz semmilyen utalást a [vitatott] határozat azon [részére], amelyben a Bizottság ismertette a jogsértés valószínű hatásaira vonatkozó észrevételeit”. A Törvényszék ezen ítélet 171. pontjában ebből azt vezette le, hogy „a jogsértés súlyának értékelése során a Bizottság nem vette figyelembe [az Orange] által elkövetett jogsértés által az érintett piacokra gyakorolt tényleges hatásokat, de e jogsértés valószínű hatásait sem”.
- 78 A Törvényszék a vitatott határozat fenti olvasatát a megtámadott ítélet 166–168. pontjában általa tett, az e határozat egyéb releváns preambulumbekkezdéseinek tartalmára vonatkozó megállapításokra alapította. Így a megtámadott ítélet 166. pontjában a Törvényszék mindenekelőtt megállapította, hogy „a jogsértés súlyának a Bizottság által a [vitatott] határozat (899)–(908) preambulumbekkezdésében elvégzett értékelése négy részre tagolható, amelyek közül az első három a jogsértés jellegére, a piaci részesedésre, valamint a jogsértés földrajzi kiterjedésére vonatkozik, a negyedik pedig összefoglalást tartalmaz”, továbbá hogy ezen összefoglalásban, e határozat (906) preambulumbekkezdésében „a Bizottság jelezte, hogy az eladások értéke – bírság alapösszegének szempontjából releváns – arányának meghatározása során többek között a jogsértés jellegét, földrajzi kiterjedését, a piaci részesedést, valamint azt kellett figyelembe vennie, hogy ez a jogsértés megvalósult”.
- 79 A megtámadott ítélet 167. pontjában a Törvényszék ezt követően megállapította, hogy „[az Orange] által kifogásolt szakasz a [vitatott] határozat (902) preambulumbekkezdésében található, amely a jogsértés jellegének értékelésével foglalkozó részben szerepel”; hogy az említett határozat e részében „a Bizottság [...] jelezte, hogy a valamely szolgáltatás nyújtása megtagadásának formáját öltő, [az Orange-nak] felrótt, erőfölénnyel való visszaélést több alkalommal ítélte el [a Bizottság] és az uniós bíróság egyaránt”, e tekintetben utalva e határozat (899) preambulumbekkezdésére; hogy „[a Bizottság] [j]jelezte, hogy a szóban forgó termékek piaci rendkívüli gazdasági jelentőséggel bírnak, valamint hogy kiemelkedő szerepet játszanak az információs társadalom kialakításában, mivel a széles sávú hozzáférés a különféle digitális szolgáltatások végfelhasználók részére való nyújtását meghatározó egyik tényező”, e tekintetben utalva az említett határozat (900) preambulumbekkezdésére, továbbá hogy „[a] Bizottság azt

is figyelembe vette, hogy [az Orange] a nemzeti távközlési hálózat egyetlen tulajdonosa, valamint hogy emiatt a szolgáltatásokat DSL-technológia alapján nyújtani kívánó alternatív szolgáltatók teljes mértékben függtek tőle”, e tekintetben utalva ugyanezen határozat (901) preambulumbekzdésére.

- 80 A megtámadott ítélet 168. pontjában a Törvényszék végül megállapította, hogy „a Bizottság a [vitatott határozat] (902) preambulumbekzdés[é]ben [...] jelezte[,] [hog]y [a] VIII.1. [pontban] leírtakhoz hasonlóan, [az Orange] magatartása olyan visszaélészerű magatartásnak minősül, amelynek az volt a célja, hogy kizárja a versenyt a kiskereskedelmi piacról, illetve – legalábbis –, hogy késleltesse az új szereplők belépését és e piac fejlődését”, továbbá hogy „[r]áadásul – a [vitatott határozat] (892) preambulumbekzdés[é]ben jelzetteknek megfelelően – [az Orange] tisztában volt azzal, hogy magatartása jogellenes”, és hogy „[e]z kedvezőtlenül hatott a versenyre és a fogyasztókra, akik áremelkedéssel, kevesebb választási lehetőséggel és alacsonyabb számú innovatív termékkel szembesültek”.
- 81 A Törvényszék tehát a vitatott határozaton belül a jogsértés jellegéről szóló preambulumbekzdések összességének olvasata alapján támasztotta alá a megtámadott ítélet 169. pontjában megfogalmazott azon megállapítást, amelyet az Orange a második fellebbezési jogalap első részében azon az alapon vitat, hogy az elferdíti a vitatott határozatot, és amely szerint a vitatott határozat (902) preambulumbekzdésének utolsó mondatát „kizárólag akként lehet értelmezni, hogy az általánosságban és elvontan a jogsértés jellegére, valamint arra utal, hogy a jogsértés – amennyiben szándékos volt és az volt a célja, hogy kizárja a versenyt a kiskereskedelmi piacról, illetve hogy késleltesse e piac fejlődését – képes volt arra, hogy kedvezőtlenül hasson a versenyre és a fogyasztókra”, ezt követően pedig az ítélet 171. pontjában levont azon következtetést, amely szerint nincs szó sem a jogsértés által az érintett piacokra gyakorolt tényleges hatásokra, sem pedig annak valószínű hatásaira történő utalásról.
- 82 Márpedig először is, a Törvényszék által a megtámadott ítélet 168. pontjába foglalt, a vitatott határozat (902) preambulumbekzdéséből származó idézet pontos. Másodszor, az Orange nem állítja, hogy a Törvényszék elferdítette volna e határozat (899)–(901) vagy (906) preambulumbekzdését. Harmadszor, az e preambulumbekzdésekben megállapított körülmények kétségkívül alátámaszthatják a szóban forgó utolsó mondatnak az említett 169. pont szerinti olvasatát, annál is inkább, mivel másfelől nem volt vitatott – mint az kitűnik többek között a megtámadott ítélet 124–136. és 146. pontjából –, hogy a szóban forgó jogsértést végrehajtották; hogy a 2006. évi iránymutatás 22. pontja értelmében e jogsértés végrehajtása – a jogsértés természetéhez, az érintett felek piaci részesedéséhez és a jogsértés földrajzi kiterjedéséhez hasonlóan – releváns szempont volt a jogsértés súlyának mérlegelése szempontjából, valamint hogy – mint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 166. pontjában megállapította – a Bizottság a vitatott határozat (906) preambulumbekzdésében kifejezetten jelezte: a jelen ügyben a szóban forgó jogsértés súlyának meghatározása érdekében figyelembe vette, hogy e jogsértést végrehajtották, amit az Orange egyébként nem vitat.
- 83 E feltételek mellett a Törvényszék nem ferdítette el a vitatott határozatot, amikor e határozat releváns preambulumbekzdései összességének olvasata alapján a megtámadott ítélet 169. pontjában lényegében úgy ítélte meg, hogy a vitatott határozat (902) preambulumbekzdésének utolsó mondata csupán általános utalást tartalmazott a jelen ügyben az Orange által elkövetett azon jogsértés természetére, amely egy már bizonyítottan visszaélészerű magatartásból állt, és amelyet az Orange annak jogellenességéről pontosan tudva szándékosan végrehajtott.
- 84 E tekintetben az Orange nem alapíthat semmilyen érvet arra, hogy e mondat második részét múlt időben szövegezték meg, ami bizonyítja, hogy a Bizottság olyan hatásokra utalt, amelyek ténylegesen bekövetkeztek. E tekintetben elegendő megállapítani, hogy a vitatott határozatnak egyedül a lengyel változata hiteles, azt pedig jelen időben szövegezték meg.

- 85 Nem lehet megalapozottan érvelni annak alapján sem, hogy a Bizottság a Törvényszék elé terjesztett beadványaiban elismerte, hogy az említett mondat a jogsértés tényleges vagy valószínű hatásaira utal, ezzel együtt azt állítva, hogy elírásról van szó. Ugyanis, még ha feltételezzük is hogy e beadványok olyan tartalommal bírnak, mint amelyet az Orange tulajdonít nekik, elegendő emlékeztetni egyrészt arra, hogy az EUMSZ 263. cikknek magából a szövegéből kitűnik, hogy az e rendelkezésben szabályozott jogszerűségi vizsgálat nem terjedhet ki az alperes által az e vizsgálat elvégzésére köteles uniós bíróság elé terjesztett beadványok tartalmára, másrészt pedig a fellebbezés csak a megtámadott ítéletre vonatkozik (2003. október 2-i Ensidesa kontra Bizottság ítélet, C-198/99 P, EU:C:2003:530, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 86 A megtámadott ítélet 182. pontjára sem lehet hivatkozni az Orange által képviselt álláspont alátámasztása érdekében. E pontban ugyanis a Törvényszék azt állapította meg, hogy „a [vitatott] határozat (899)–(902), (904) és (905) preambulumbekendéséből kitűnik, hogy a Bizottság ezeket a tényezőket figyelembe vette a jogsértés súlyának értékelése során”, e „tényezőket” pedig a megtámadott ítélet 178–181.pontja egymás után akként azonosította, hogy azok a következőkben nyilvánulnak meg: abban, hogy „[az Orange] korábbi jogi monopóliumból eredő erőfölénnyel rendelkezett, mind a széles sávú LLU- és BSA-hozzáférés nagykereskedelmi piacán – amelyen ő volt az egyetlen szolgáltató –, mind pedig a kiskereskedelmi piacon”; abban, hogy „[az Orange] által elkövetett jogsértés, amelynek fennállását mint olyat [az Orange] nem vitatja, [...] [a] szabályozási keret többszörös, nyilvánvaló, tartós és szándékos megsértéséből állt”; abban, hogy „[az Orange-nak] tudomása volt magatartásának jogellenességéről mind szabályozási értelemben [...], mind pedig versenyjogi értelemben, mivel magatartása arra irányult, hogy megakadályozza vagy késleltesse új szereplők belépését az érintett termékek piacaira”, valamint abban, hogy „[az Orange] visszaélészerű magatartásával érintett termékek piacai, amelyek [...] jelentős mértékűek, rendkívül fontos piacokat képeznek mind gazdasági szempontból, mind pedig társadalmi szempontból, mivel a széles sávú internethez való hozzáférés az információs társadalom kialakulásának kulcsfontosságú eleme”.
- 87 A Törvényszék ugyanezen 182. pontban ezenkívül emlékeztetett a vitatott határozat (899)–(902) preambulumbekendésének tartalmára, majdnem ugyanolyan megszövegezésben, mint amely ezen ítélet 167. és 168. pontjában szerepel, amelyek már említették e preambulumbekendéseket, valamint a vitatott határozat (904) és (905) preambulumbekendésének tartalmára, amelyek az Orange erőfölényes helyzetére és az érintett földrajzi piac kiterjedésére vonatkoznak; e két utóbbi megállapítást az Orange a jelen fellebbezés keretében egyáltalán nem kifogásolta.
- 88 Így ellentétben azzal, amit az Orange a megtámadott ítélet 182. pontjának téves olvasata alapján állít, e pontból semmiképp nem következik, hogy abban a Törvényszék olyan tartalmat tulajdonított volna a vitatott határozat (902) preambulumbekendése utolsó mondatának, amely eltér attól, amelyet ezen ítélet 169. pontjában annak tulajdonított.
- 89 Az eddigi körülményekből következik, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 171. pontjában a vitatott határozat elferdítéséből történő kiindulás nélkül megállapíthatta, hogy amikor a Bizottság a bírság kiszámítása érdekében a jogsértés súlyát mérlegelte, nem vette figyelembe az Orange által az érintett piacokon elkövetett jogsértés tényleges hatásait, de még csak annak valószínű hatásait sem. Következésképpen a Törvényszék helyesen járt el, amikor egyrészt ugyanezen pontban megállapította, hogy mivel a Bizottság a jogsértés súlyának értékelése során nem vette figyelembe annak tényleges hatásait, nem kellett azokat bizonyítania, ezt követően pedig, amikor a 172. pontban megalapozatlanként elutasította az Orange által arra alapított érvelést, hogy a jogsértés tényleges hatásainak bizonyítását illetően a vitatott határozat nincs megindokolva. A Törvényszék akkor is helyesen járt el, amikor másrészt a megtámadott ítélet 173. és 174. pontjában hatástalanként elutasította az Orange és a PIIT által azon hibák bizonyítása érdekében előadott érveket, amelyeket a Bizottság a jogsértés valószínű hatásainak mérlegelése során követett el, mivel a Bizottság a jogsértés súlyának értékelése során ez utóbbi hatásokat sem vette figyelembe.

- 90 Következésképpen a második fellebbezési jogalap első részét, amely annak bizonyítására irányul, hogy a Törvényszék elferdítette a vitatott határozat (902) preambulumbekzdésének utolsó mondatát, megalapozatlanként teljes egészében el kell utasítani.
- 91 E jogalap második részét illetően meg kell állapítani, hogy az teljes egészében azon az előfeltevésen alapul, amely szerint az említett jogalap első része keretében állított elferdítés megalapozott. Márpedig, mint az a jelen ítélet 76–90. pontjában megállapítást nyert, ez nem így van. E második részt tehát, amely téves előfeltevésen alapul, megalapozatlanként szintén teljes egészében el kell utasítani; hasonlóképp el kell utasítani a PIIT-nek a jelen ítélet 72. pontjában ismertetett érvelését, még ha feltételezzük is, hogy az elfogadható.
- 92 Az eddigi megfontolásokra tekintettel a második fellebbezési jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

A harmadik, az Orange által végrehajtott befektetések enyhítő körülményként történő figyelembevételének elmaradásával kapcsolatos téves jogalkalmazásra és mérlegelési hibára alapított jogalapról

A felek érvei

- 93 Az Orange azt állítja, hogy a Törvényszék azáltal, hogy elutasította az Orange azon érvelését, amely szerint a Bizottságnak az UAE-val kötött megállapodást követően az Orange által a lengyelországi fix hálózat javítása érdekében végrehajtott befektetéseket (a továbbiakban: szóban forgó befektetések) enyhítő körülménynek kellett volna minősítenie, elferdítette a bizonyítékokat, továbbá több alkalommal tévesen alkalmazta a jogot és/vagy követett el nyilvánvaló mérlegelési hibát, amely enyhítő körülmények mindegyikének a bírság összegének csökkentését kellett volna eredményeznie.
- 94 Először is, a megtámadott ítélet 195. pontjában a Törvényszék elismerte, hogy a jogsértés jellege tekintetében közömbös tényezőket enyhítő körülményeknek lehetett volna minősíteni, ezen ítélet 208. pontjában pedig elismerte, hogy annak meghatározása szempontjából, hogy bizonyos körülmények a 2006. évi iránymutatás 29. pontja értelmében vett enyhítő körülmények lehettek-e, nem volt szükséges eldönteni, hogy e körülmények változtattak-e a jogsértés jellegén. Így a Törvényszék elutasította a Bizottság által a vitatott határozat (915) preambulumbekzdésében kifejtett indokolást. Ugyanakkor az említett ítélet 192–209. pontjában a Törvényszék eltért az e befektetések enyhítő körülményként minősítésének mellőzése érdekében e határozatban előadott indokolástól, és azt a saját okfejtésével helyettesítette, miközben jelezte, hogy csupán a vitatott határozat jogszerűségének felülvizsgálatára szorítkozik, és nem áll szándékában gyakorolni a korlátlan felülvizsgálati jogkörét. A Törvényszék ezáltal megsértette azt a szabályt, amely szerint az EUMSZ 263. cikk szerinti jogszerűségi vizsgálat keretében a megtámadott aktus kibocsátójának indokolását nem helyettesítheti a saját indokolásával.
- 95 Másodsor, a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot és/vagy nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el, amikor akként foglalt állást, hogy a szóban forgó befektetések nem minősíthetők ellentételezés jellegű intézkedésként. Egyrészt, a megtámadott ítélet 199–201. pontjában megállapítottakkal ellentétben a 2009. április 30-i Nintendo és Nintendo of Europe kontra Bizottság ítéletből (T-13/03, EU:T:2009:131), valamint a nemzeti versenyhatóságok határozataiból azt a következtetést lehet levonni, hogy a kártérítés fogalma inkább a természetbeni, nem pedig a pénzügyi jellegű kedvező hatásokra vonatkozhat, még akkor is, ha közvetettek. A 2014/104 irányelv 18. cikkének (3) bekezdése megerősíti, sőt ösztönzi az ilyen intézkedéseknek a bírságok kiszámítása során történő figyelembevételét. Másrészt, a jelen ügyben lehetetlen lett volna a közvetlen kártérítések mennyiségét meghatározni, és azokat pontosan és hatékonyan odaítélni. Következésképpen, ha az Orange a szóban forgó befektetéseket nem egyoldalúan valósította volna meg, amelynek jelentőségét és kedvező hatásait az UAE és az alternatív szolgáltatók

elismerték, kevés személy kapott volna kártérítést. E tekintetben a Törvényszék a megtámadott ítélet 204–206. pontjában tévesen állapította meg azt, hogy az ott említett kedvező hatások az UKE-vel kötött megállapodásból, nem pedig e befektetésekből erednek.

- 96 Harmadszor, a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, és elferdítette az iratanyagban szereplő bizonyítékokat, amikor a megtámadott ítélet 202. pontjában megállapította, hogy a szóban forgó befektetéseket az Orange-nak az UKE által tervezett funkcionális szétválasztás elkerülésére irányuló szándéka motiválta. Egyetlen, azon okokra vonatkozó érv sem szerepel a beadványokban, illetve a vitatott határozatban, amelyek miatt az Orange megkötötte a megállapodást az UKE-vel, és a Törvényszék nem volt jogosult arra, hogy a vitatott határozat jogszerűségének felülvizsgálata keretében a Bizottság indokolását a saját indokolásával helyettesítse, különben az indokolás szabálytalan helyettesítésének, valamint a méltányosság és a védelemhez való jog megsértésének esete állna fenn. Ezenkívül ezek a befektetések igenis önkéntesek voltak, amint azt a Bizottság maga is elismerte a vitatott határozat (140) preambulumbekkezdésében, és amint az a Törvényszék elé terjesztett iratokból is következik.
- 97 Negyedszer, a Törvényszék a megtámadott ítélet 203. pontjában tévesen állapította meg azt, hogy a szóban forgó befektetések csupán „a kereskedelmi forgalom normális elemét képezik”. Ez az állítás ellentmond az ezen ítélet 202. pontjában megfogalmazott állításnak, mivel ugyanazon befektetések egyszerre nem lehetnek a szabályozási beavatkozás által jelentett fenyegetés eredményei és a normális kereskedelmi forgalom egyik eleme. Ezen ítélet 204. pontja a bizonyítékokat is elferdíti, mivel azáltal, hogy a jogsértési időszak során bekövetkező eseményekre helyezi a hangsúlyt, azt a benyomást kelti, hogy mivel a szabályozási intézkedések nem hozták meg a kívánt eredményeket, a későbbi befektetéseknek semmilyen kedvező hatás nem volt köszönhető. Mindenesetre e befektetéseket – mivel közülük egyesek gazdaságilag nem voltak megvalósíthatók – nem megtérülési céllal, hanem a jogsértő magatartás miatt kárt szenvedett személyek kárának megtérítése érdekében hajtották végre.
- 98 Másfelől, az enyhítő körülmények nem képeznek zárt kategóriát. Ezenkívül az, hogy az ítélkezési gyakorlatban nincs ilyen előzmény, nem képezi akadályát annak, hogy elismerjék ilyen körülmény fennállását. A jelen ügyben rendkívüli körülmények indokolták, hogy a szóban forgó befektetéseket, különösen a végrehajtásuk időpontját és a nagyságrendjüket enyhítő körülményként ismerjék el.
- 99 A harmadik fellebbezési jogalap nem az elsőfokú eljárásban felhozott jogalap újbóli vizsgálata iránti kérelemnek minősül, hanem a Törvényszék által végzett azon elemzést vonja kétségbe, amely lehetővé tette a Bizottság általi elutasítás azáltal történő utólagos alátámasztását, hogy a vitatott határozatban foglalt indokolást olyan új indokokkal váltja fel, amelyek e határozatban nem szerepeltek, és amelyek ezenkívül tévesek.
- 100 A Bizottság azt állítja, hogy e jogalap hatástalan, mivel a Törvényszék okfejtése mellékesen, a Törvényszék elé terjesztett érvelésre adott válaszként szerepel a megtámadott ítéletben. A Törvényszék által megvizsgált valamennyi elem, valamint a szóban forgó befektetések enyhítő körülményként történő minősítésének elkerülése érdekében bemutatott valamennyi indok a Törvényszék elé terjesztett beadványokból és a vitatott határozatból származott. Ezenkívül, amikor a Törvényszék akként határozott, hogy nem változtatja meg a bírságot, a korlátlan felülvizsgálati jogkörét gyakorolta, ahogy azt az Orange kérte tőle.
- 101 Mindazonáltal az említett jogalap elfogadhatatlan, mivel az Orange a tényállás újbóli vizsgálatát kéri a Bíróságtól, illetve megalapozatlan is, mivel az Orange nem bizonyította, hogy az alkalmazandó jogi háttér értelmében a Törvényszék köteles lett volna ellentételezési intézkedésnek tekinteni a szóban forgó befektetéseket.
- 102 A PIIT az Orange-hoz hasonlóan azt állítja, hogy a szóban forgó befektetések jellegüknél fogva kiigazító jellegűek, ahogyan az a PIIT által a Törvényszékhez benyújtott észrevételekben előadott ténybeli elemekből következik. Következésképpen a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot azáltal, hogy

azokat nem vette figyelembe enyhítő körülményként. A Törvényszék ezenkívül tévedett a PIIT által előterjesztett bizonyítékok értékelése során, és elferdítette azok tartalmát, különösen amikor a megtámadott ítélet 204. pontjában azt állapította meg, hogy a PIIT által a beavatkozási beadványában előadott álláspontnak ellentmondanak az e beadványhoz mellékként csatolt dokumentumok. A Törvényszék így a megtámadott ítélet 206. pontjában tévesen állapította meg, hogy az alternatív szolgáltatók és a végfelhasználók vonatkozásában jelentkező kedvező hatásokat kizárólag az UKE-vel kötött megállapodásnak, nem pedig az említett befektetéseknek kell tulajdonítani.

- 103 Az ECTA a Bizottsághoz hasonlóan azt állítja, hogy a harmadik fellebbezési jogalapot el kell utasítani. Hozzáteszi, hogy a Törvényszék nem változtatta meg az indokolást.

A Bíróság álláspontja

- 104 Először is, amennyiben e harmadik jogalap keretében az Orange azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor annak érdekében, hogy a szóban forgó befektetések vonatkozásában megtagadja a 2006. évi iránymutatás 29. pontja értelmében vett enyhítő körülménynek minősítést, a Bizottság által a vitatott határozatban kifejtett indokolást a saját indokolásával helyettesítette, megsértve az általa gyakorolt jogszerűségi vizsgálat korlátait, emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság által az EUMSZ 101. cikk és az EUMSZ 102. cikk alkalmazására vonatkozó eljárásokban hozott határozatok bírósági felülvizsgálatának rendszere az intézmények jogi aktusainak az EUMSZ 263. cikkben létrehozott jogszerűségi vizsgálatából áll, amely az EUMSZ 261. cikk alapján a felperes kérelmére a Bizottság által e téren kiszabott szankciók tekintetében a Törvényszék által gyakorolt korlátlan felülvizsgálati jogkörrel egészíthető ki (2016. január 21-i Galp Energía España és társai kontra Bizottság ítélet, C-603/13 P, EU:C:2016:38, 71. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 105 Az EUMSZ 263. cikkben foglalt jogszerűségi vizsgálat a Bizottság által az EUMSZ 101. cikk és az EUMSZ 102. cikk alkalmazására vonatkozó eljárásban hozott határozatok valamennyi elemére kiterjed, amelyeket a Törvényszék mind jogi, mind pedig ténybeli szempontból alapos felülvizsgálatnak vet alá a felperes által felhozott jogalapok fényében, és az általa bemutatott bizonyítékok összességére tekintettel. Ugyanakkor e vizsgálat keretében az uniós bíróságok semmiképpen nem helyettesíthetik a szóban forgó jogi aktus kibocsátójának indokolását a saját indokolásukkal (lásd ebben az értelemben: 2014. április 10-i Areva és társai kontra Bizottság ítélet, C-247/11 P és C-253/11 P, EU:C:2014:257, 56. pont; 2016. január 21-i Galp Energía és társai kontra Bizottság ítélet, C-603/13 P, EU:C:2016:38, 72. és 73. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 106 Ezzel szemben, amikor az uniós bíróság az EUMSZ 261. cikkben és az 1/2003 rendelet 31. cikkében biztosított korlátlan felülvizsgálati jogkörét gyakorolja, a szankció jogszerűségének egyszerű vizsgálatán túl felhatalmazással rendelkezik arra, hogy e szankció összegének meghatározása tekintetében a Bizottság – az ezen összeget eredetileg meghatározó jogi aktus kibocsátója – értékelését a saját értékelésével helyettesítse. Következésképpen az uniós bíróság még megsemmisítés hiányában is megváltoztathatja a megtámadott jogi aktust annak érdekében, hogy törölje, csökkentse vagy növelje a kiszabott bírságot, e hatáskört pedig az összes ténybeli körülmény figyelembevételével gyakorolja (lásd ebben az értelemben: 2002. október 15-i Limburgse Vinyl Maatschappij és társai kontra Bizottság ítélet, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P és C-254/99 P, EU:C:2002:582, 692. pont; 2007. február 8-i Groupe Danone kontra Bizottság ítélet, C-3/06 P, EU:C:2007:88, 61. pont; 2009. szeptember 3-i Prym és Prym Consumer kontra Bizottság ítélet, C-534/07 P, EU:C:2009:505, 86. pont).

- 107 A jelen ügyben mindjárt az elején el kell utasítani minden olyan érvet, amelyet az Orange a megtámadott ítélet 195. pontjából próbál levezetni, mivel e pont – mint az magából a szövegéből is kitűnik – az Orange által a Törvényszék előtt előadott azon érvelés kifejtésére szorítkozik, amely szerint a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot, amikor megtagadta a szóban forgó befektetések enyhítő körülménynek minősítését, azzal az indokkal, hogy e befektetések nem változtatnak a jogsértés jellegén.
- 108 Ugyanakkor meg kell állapítani, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 208. pontjában – mint azt az Orange is állítja – kétségkívül közömbösnek ítélte, hogy vajon csak azokat a tényezőket lehet enyhítő körülményeknek minősíteni, amelyek változtatnak a jogsértés jellegén, vagy pedig azokat is, amelyekre ez nem jellemző, ezzel együtt e pontban, valamint ugyanezen ítélet 209. pontjában megállapítva, hogy nem lehet sem a 2006. évi iránymutatás 29. pontja, sem pedig az arányosság elve megsértésének tekinteni annak megtagadását, hogy az UAE-val kötött megállapodás értelmében végrehajtott befektetések címén az Orange vonatkozásában enyhítő körülményt ismerjenek el. A Törvényszék e tekintetben azokra a megállapításokra támaszkodott, amelyeket az említett ítélet 196–207. pontjában fejtett ki.
- 109 E pontokban a Törvényszék idézte az UAE-val kötött megállapodás bizonyos részeit, és azokból levezette, hogy az Orange által végrehajtott befektetéseket nem lehet olyan ellentételezési intézkedéseknek tekinteni, amelyek hasonlóak azokhoz, amelyeket a Bizottság a Törvényszék 2009. április 30-i Nintendo és Nintendo of Europe kontra Bizottság ítéletének (T-13/03, EU:T:2009:131) alapjául szolgáló ügyben elismert, sem pedig azon egyéb intézkedésekhez, amelyeket az Egyesült Királyság versenyhatósága kedvezően értékelt. A Törvényszék azt is megállapította, hogy az UAE-val kötött megállapodásban meghatározott kötelezettségvállalásokat az Orange-nak a funkcionális szétválasztás elkerülésére irányuló szándéka motiválta, és úgy ítélte meg, hogy e befektetések a normális kereskedelmi forgalom egyik elemét képezték, mivel mindenekelőtt magának az Orange-nak kedveztek. A Törvényszék ezenkívül elutasította a PIIT által előadott érveket, megállapítva, hogy a PIIT által hozzá benyújtott dokumentumok alátámasztják, hogy azt a néhány kedvező hatást, amelyek az UAE-val kötött megállapodásból és az abban előírt befektetésekből származtak az alternatív szolgáltatók és a végfelhasználók számára, önmagában e megállapodásnak, nem pedig különösen a szóban forgó befektetéseknek kellett tulajdonítani, továbbá megállapította, hogy a Bizottság igenis figyelembe vette az érintett piacon fennálló helyzet azon javulását, amely az Orange magatartásának e megállapodás aláírását követő változásából eredt, mivel a Bizottság a jogsértés befejezésének időpontjaként ezen aláírás időpontját vette figyelembe.
- 110 Meg kell azonban állapítani, hogy az Orange által a Törvényszék előtt megfogalmazott, a megtámadott ítélet 192–194. pontjában ismertetett és a Törvényszék által az említett 196–207. pontban elutasított kifogások nem irányulnak a vitatott határozat egyetlen olyan okfejtésére sem, amelyek az enyhítő körülmények figyelembevételének a Bizottság általi megtagadásához kapcsolódnak, hanem azt kívánják elérni, hogy a Törvényszék gyakorolja a korlátlan felülvizsgálati jogkörét, és a jelen ítélet 106. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlattal összhangban csökkentse a Bizottság által kiszabott bírságot, annak érdekében, hogy figyelembe vegye azt az ellentételezési intézkedést, amelyet a szóban forgó befektetések képeznek, mint ez kifejezetten kitűnik a megtámadott ítélet 63. és 64. pontjából, valamint az első fokon előterjesztett keresetlevélből.
- 111 Így, még ha a Törvényszék – mint ez lényegében kitűnik a megtámadott ítélet 63–68. pontjából és annak szerkezetéből – a vitatott határozat jogszerűségének felülvizsgálata keretében tévesen is folytatta le e mérlegeléseket, meg kell állapítani, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 196–207. pontjában kifejtett indokokkal ténylegesen válaszolt az Orange által elé terjesztett, a megtámadott ítélet 192–194. pontjában összefoglalt azon érvelésre, amely arra irányult, hogy elérje a vitatott határozat 2. cikkében kiszabott bírság megváltoztatását.
- 112 Mivel az Orange kifejezetten e megváltoztatás elérése érdekében terjesztette elő ezt az érvelést, a szóban forgó megfontolások pedig igenis csak a Bizottság által kiszabott bírság mérlegeléséhez kapcsolódnak, a Törvényszék a korlátlan felülvizsgálati jogkörének gyakorlása során vele szemben

fennálló korlátokkal összhangban (lásd ebben az értelemben: 2016. január 21-i Galp Energía España és társai kontra Bizottság ítélet, C-603/13 P, EU:C:2016:38, 76. és 77. pont) a jelen ügyben megalapozottan járt el, amikor a megtámadott ítélet 196–207. pontjában foglalt indokolást a korlátlan felülvizsgálati jogköre címén fejtette ki.

- 113 Következésképpen, a jelen ítélet 106. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlattal összhangban a Törvényszék e címen jogosult volt a Bizottság indokolását a saját indokolásával helyettesíteni.
- 114 Ebből következően a harmadik fellebbezési jogalapot, amennyiben azzal az Orange azt kifogásolja, hogy a Törvényszék túllépte a jogszerűségi vizsgálat korlátait, el kell utasítani, mivel a jelen ítélet 111. pontjában azonosított hiba nem olyan jellegű, amely a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhetné (lásd analógia útján: 1996. november 12-i Ojha kontra Bizottság ítélet, C-294/95 P, EU:C:1996:434, 52. pont).
- 115 Másodsor, amennyiben a jelen ítélet 95–98. és 102. pontjában ismertetett érveléssel az Orange és a PIIT a Törvényszék által a megtámadott ítélet 196–207. pontjában lefolytatott értékelések megalapozottságát vitatja, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróságnak nem feladata, amikor a fellebbezés keretében jogkérdésekről határoz, hogy méltányossági okból saját értékelésével helyettesítse a Törvényszék értékelését, amely korlátlan felülvizsgálati jogkörében dönt a vállalkozásokra az uniós jog megsértése miatt kiszabott bírságok összegéről, továbbá hogy a bírság összegének nem megfelelő jellege folytán csak akkor lehetne megállapítani, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, ha a Bíróság úgy ítelné meg, hogy a szankció mértéke nem csupán nem megfelelő, hanem oly mértékben eltúlzott, hogy az már aránytalan (2012. november 22-i E.ON Energie kontra Bizottság ítélet, C-89/11 P, EU:C:2012:738, 125. és 126. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2017. április 27-i FSL és társai kontra Bizottság ítélet, C-469/15 P, EU:C:2017:308, 77. és 78. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A jelen ügyben ugyanakkor meg kell állapítani, hogy nem áll fenn ilyen helyzet. Ezt az érvelést tehát mint elfogadhatatlant el kell utasítani.
- 116 Az eddigiekből következik, hogy a harmadik fellebbezési jogalapot teljes egészében el kell utasítani.
- 117 Másfelől, amennyiben az Orange és a PIIT a kérelmeikben azt kérik a Bíróságtól, hogy az általa megfelelőnek ítélt mértékben csökkentse a vitatott határozattal kiszabott bírságot, elegendő megállapítani, hogy e kérelmek szükségképpen ugyanazokon a jogalapokon alapulnak, mint az elsődleges kérelmeik, következésképpen pedig a jelen ítéletben kifejtett indokok alapján e kérelmeket is el kell utasítani (lásd analógia útján: 1978. június 1-jei Mulcahy kontra Bizottság ítélet, 110/77, EU:C:1978:118, 30. pont).
- 118 Végül, amennyiben a negyedlegesen előterjesztett kérelmeikben az Orange és a PIIT azt kéri, hogy a Bíróság a bírsággal kapcsolatos döntést utalja vissza a Bizottsághoz, ezáltal pedig azt kívánják elérni, hogy a Bíróság kötelezze a Bizottságot a bírsággal kapcsolatos újabb határozat meghozatalára, elegendő emlékeztetni arra, hogy a fellebbezés keretében a Bíróság nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy meghatározott magatartásokat rendeljen el (lásd ebben az értelemben: 1999. július 8-i DSM kontra Bizottság ítélet, C-5/93 P, EU:C:1999:364, 34–37. pont; 2004. január 22-i Mattila kontra Tanács és Bizottság ítélet, C-353/01 P, EU:C:2004:42, 15. és 16. pont), vagyis e kérelmeket mint elfogadhatatlanokat el kell utasítani.
- 119 Az eddigi megfontolások összességéből következik, hogy a fellebbezést részben mint elfogadhatatlant, részben mint hatástalant, részben pedig mint megalapozatlant teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

- 120 Az eljárási szabályzat 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozatlan, vagy ha a fellebbezés megalapozott, és a Bíróság maga hoz a jogvita kapcsán végleges határozatot, a Bíróság határoz a költségekről.
- 121 Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése értelmében – amely a 184. cikk (1) bekezdése szerint a fellebbezési eljárásban is alkalmazandó – a Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 122 Mivel az Orange a fellebbezési jogalapjai tekintetében peresztes lett, a Bizottság pedig kérte a költségek viselésére kötelezését, az Orange-t kell kötelezni a saját költségei, valamint a Bizottság részéről felmerült költségek viselésére.
- 123 Az eljárási szabályzat 184. cikkének (4) bekezdése szerint, ha nem az elsőfokú eljárásban beavatkozó fél terjesztette elő a fellebbezést, az elsőfokú eljárásban beavatkozó felet csak akkor lehet a fellebbezési eljárás költségeinek viselésére kötelezni, ha részt vett a Bíróság előtti eljárás írásbeli vagy szóbeli szakaszában. Ha e fél részt vesz az eljárásban, a Bíróság dönthet úgy, hogy e fél maga viseli saját költségeit.
- 124 Mivel a PIIT részt vett a Bíróság előtti eljárás írásbeli szakaszában, az ECTA pedig részt vett ezen eljárás írásbeli és szóbeli szakaszában, a jelen ügy körülményei között akként kell határozni, hogy az elsőfokú eljárásban részt vevő minden egyes beavatkozó fél maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**
- 2) **Az Orange Polska SA saját költségein kívül köteles viselni az Európai Bizottság részéről felmerült költségeket is.**
- 3) **A Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji és a European Competitive Telecommunications Association AISBL (ECTA) maga viseli saját költségeit.**

Aláírások

i — A jelen szöveg 26., 85., 94., 104., 105., 106. és 114. pontjában az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.